

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Özel Hukuk Pratik Çalışma
(26.4.2018)

Olay

Türk otomotiv firması (T), ürettiği otomobillerin bir kısmının bir otomobil fuarında sergilenmek üzere Bulgaristan'a sevkiyatı için Türk lojistik firması (L) ile anlaşır. Otomobilleri taşıyan tırlardan biri, Bulgaristan sınırını geçtikten sonra, İstanbul'da ikamet eden Romanya vatandaşı (R)'nin kullandığı Misuti marka aracın kontrolden çıkması sebebiyle gerçekleşen trafik kazasında devrilir.

(R), uğradığı zararların tazmini için Misuti marka otomobillerin üreticisi Japon (M) şirketine karşı Türk mahkemelerinde dava açar. Yapılan incelemede (R)'nin kullandığı aracın direksiyonunun kilitlenmesi sonucu kontrolden çıktığı ortaya çıkar. (R)'nin İstanbul'daki yakın arkadaşı (A), bu kazayı öğrendikten sonra, (M) şirketi tarafından davetli olarak gittiği ve Varna'da gerçekleştirilen tanıtım fuarından aldığı Misuti marka arabaya ilişkin satım sözleşmesini feshetmeye karar verir.

Diğer taraftan Bulgaristan otomobil piyasasına girmek isteyen (T) şirketinin yetkilileri, Misuti marka otomobillerde sıklıkla teknik arızalanma meydana geldiği yönünde Bulgar basınında demeçler vermektedir. Ucuz fiyata satılan Misuti marka otomobillerin Bulgaristan'daki satışları bu demeçler üzerine düşmüş, diğer otomobil firmalarının fiyatları bir miktar artmış, Bulgaristan'da otomobil alımları belli bir oranda azalmıştır. (M) şirketi, (T) şirket yetkililerinin yaptığı beyanların haksız olduğu ve Misuti markasının Bulgaristan'da sahip olduğu imajı olumsuz etkilediği gerekçesiyle (T) şirketine karşı Türk mahkemelerinde bir tazminat davası açmayı istemektedir.

(M) şirketinin Varna temsilciliğinde çalışan ve yapılan haksızlığı sindiremeyen Bulgaristan vatandaşı (B), (T) şirketinin Varna Şubesi genel müdürü Türk vatandaşı (G)'nin karısından başka bir kadınla çok yakın bir halde çekilmiş fotoğraflarını Bulgar basınına sızdırır. Bu fotoğraflar Bulgaristan'da pek bir etki yaratmazken, Türkiye'de büyük sansasyona yol açar.

(T) şirketi, (G) hakkında basında çıkan haberlerden rahatsız olduğu için (G)'nin işine son verir.

Sorular

1. (R)'nin direksiyonu kilitlenen aracın üreticisi (M) şirketine karşı açtığı davada;
 - a. Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi var mıdır?
 - b. Davalı (M) şirketine, dava dilekçesi nasıl tebliğ edilecektir?
 - c. Türk hâkimi tazminat talebini hangi hukuka göre karara bağlayacaktır?
2. Misuti marka otomobilin ilk sahibi galeri tarafından Türkiye'ye sokularak 2. el otomobil pazarında (R)'ye satılmış olması ihtimalinde, aracın ayıplı olması nedeniyle açılan bir davada yukarıdaki soruya vereceğiniz cevapta bir değişiklik olur muydu?
3. (A)'nın satım sözleşmesini feshetme talebi (M) şirketi tarafından, Japon hukukunda böyle bir imkân olmadığı ileri sürülerek kabul edilmemiştir. Bunun üzerine (A), Türkiye'de sözleşmenin feshine ilişkin bir dava açmıştır. Bu davada, Türk hâkimi hangi devletin hukukunu uygulayarak bir karara varacaktır?
4. (M)'nin haksız beyanları sebebiyle (T) şirketi aleyhine Türk mahkemelerinde açacağı davada;
 - a. Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi var mıdır?
 - b. Davacı (M)'nin teminat yatırması gerekir mi?
 - c. Tazminat talebi hangi hukuka göre karara bağlanır?
5. (G)'nin, fotoğraflarını basına sızdıran (B) aleyhine Türk mahkemelerinde açacağı davada manevi tazminat talebi hangi hukuka göre karara bağlanır?
6. (G)'nin açacağı iş sözleşmesinin haksız feshine ilişkin bir davada;

- a. Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi var mıdır?
- b. (G)'nin haksız fesih iddiası hangi hukuka göre karara bağlanacaktır?